

fig til en ministeriel Afgjørelse. Dette er en af de Grunde, hvorfor jeg maatte ønske Lovforslaget vedtaget. Men dernæst kan jeg heller ikke nægte, at der gaaer en noget kraftigere Aand igjennem Bestemmelserne i Lovforslaget, end der gaaer igjennem de nugældende Forskrifter. De nuværende Bestemmelser ere overordentligt langmodige og slæbende; efterat Synet er afholdt, tilskrives Kirkeeierne, om de ville være saa gode at afhjælpe Manglerne, derefter holdes der igjen Syn, og saa først trues der med Sagsøgelse, hvis Manglerne ikke afhjælpes inden en vis Tid; men imidlertid gaaer Tiden hen, og det synes upasvende, at man lader det saa længe staae hen, hvorvidt en lovlig tagen Bestemmelse skal efterkommes eller ikke. Derimod vil der, hvis Loven vedtages, komme mere Kraft og Energi i Ordningen af Forholdet; man forlanger med Bestemthed, at det, der er udsat, skal efterkommes inden næste Syn, eller ogsaa skal der foretages Oversyn, eller erhverves en ministeriel Resolution med Hensyn til Udsættelserne; hvis man ikke vælger nogen af disse Udveite, er Vedkommende ifalden Bøder. Det forekommer mig at være mere stemmende med Administrationens Værdighed, at der kommer en større Livlighed, Kraft og Energi ind i denne Green af Administrationen, end det nu er Tilfældet, og jeg maa saaledes ogsaa fra dette Synspunkt ansee det for ønskeligt, at Lovforslaget vedtages. Der er desuden endel andre Bestemmelser dert, hvis gjennemgribende Betydning maatte ikke ved første Blik fremtræder, men som desuagtet ere af temmelig stor Betydning og Vigtighed for Administrationen. Der er i Landet forskjellige Mindesmærker, som ere komne til os fra vore Forfædre, og som have en høi Grad af kunstnerisk Betydning. Det er vistnok i sin Orden, at man vil frigjøre disse Kunstværker fra en barbarisk og vandalsk Behandling og søge at bringe dem tilbage til den oprindelige Skikkelse, som de have fra Fortiden. Jeg tør ogsaa vente, at Rigsdagen, der tidligere har vist en velvillig Smøbekommen med Hensyn til saadanne Forholds Ordning, f. Ex. ved Maribo Domkirke, ogsaa ved andre lignende Leiligheder vil vise en tilsvarende, men jeg anseer det for at være aldeles i sin Orden, at man først hen-

sender sig til Landets egne Kirker og til de Midler, hvoraf de ere i Besiddelse, førend man henvender sig til Rigsdagen. Jeg tvivler ikke paa, at naar den Forpligtelse til at komme hinanden til Hjælp, som der nu bestaaer ligeoverfor Stiftets Kirker, udvides til at gjælde alle Landets Kirker, da vil det, med de betydelige Midler, hvoraf de enkelte Kirker ere i Besiddelse, lykkes os at foretage en Restauration af saadanne Oldtids-Mindesmærker, som vil staae sin Prøve i en kommende Tid. Under alle Omstændigheder forekommer det mig, at man først er berettiget til at henvende sig til Staten og begjære dens Understøttelse, naar det har vist sig, at de Midler, hvoraf Kirkerne selv ere i Besiddelse, ikke ere tilstrækkelige til at udføre, hvad der maatte paaligge dem. Der er desuden adskillige andre, tilsyneladende mindre vigtige Bestemmelser, som jeg maatte sætte Priis paa, før at faae en mere kraftig og gjennemgribende Administration af disse forskjellige Forhold. Endelig er der endnu en Omstændighed, som forekommer mig at være af temmelig stor Betydning. Da denne Lov kom frem i sin oprindelige Skikkelse, havde den naturligtvis den samme Skjæbne, som alle saadanne Love maae have. Kirkeeierne istemte et høit Raad over, at der var steet et uholbomt Brud paa deres Eiendomsret, at Loven var et Attentat paa, at overskride Grændsen af Lovgivningens Myndighed, at man vilde svække Eiendomsrettens Sikkerhed o. s. v. p. s. v. Dette er imidlertid Noget, man finder sig i som aldeles naturligt, man veed, at man maa være belavet derpaa. Man veed, at naar man siger A, saa komme alle disse Indvendinger som et B. Skjøndt jeg maa tilstaae, at disse Klager i temmelig rigeligt Maal ogsaa ere gaaede ud over Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, saa bliver man dog i Aarenes Løb saa forunderligt hærdet, at jeg ikke for min egen Skyld skal rejse nogen Beklagelse over hele denne livlige og i visse Henseender interessante Agitation, som man satte i Bevægelse, da dette Lovforslag kom frem i sin oprindelige Skikkelse; men der er een Ting, man pleier at overse, naar man istemmer disse høie Raad, og det er, at man skader sig selv. Det lykkes virkelig efterhaanden at bringe den Mening i Cir-